

кластерних нарадах і процесах прийняття рішень, що стосуються розвитку кластерів. Досить високоефективним способом стимулювання кластерів, який є у розпорядженні адміністрацій, вважається комплекс цільових програм. Вони можуть істотним чином впливати на розвиток кластера. Адміністрація може проводити активну роботу в напрямі формування моделі взаємодії між різними суб'єктами розвитку кластера, а також займатися врегулюванням різноманітних питань діяльності кластера щодо різних рівнів влади.

Останнім часом отримала активне поширення думка про те, що найбільш природною і перспективною формою організації й розвитку бізнесу в державі є вертикально інтегровані бізнес-групи. Кластер же передбачає горизонтальну структуру. Виникає питання: як ці два підходи можуть співіснувати? Вважаємо, що кластерний підхід не вступає в конфлікт із задачами розвитку вертикальних корпорацій. Наявність розвиненої інфраструктури сервісу і додаткових послуг в структурі кластера знизить рівень витрат і підвищить конкурентоздатність будь-якої корпорації. Наявність щільної мережі супутнього бізнесу дозволить істотно знизити витрати на створення нових виробничих, науково-дослідних та інших структур в рамках кластера і підвищить рівень конкурентоздатності вже існуючих. Адміністрації повинні грамотно використовувати дану ситуацію та сприяти створенню кластерів навколо основних «локомотивів» регіонального бізнесу. В цьому випадку великі компанії виконують роль ядра кластера, а малий і середній бізнес, який розвивається навколо них прискореними темпами, стає важливим платником податків і основним джерелом розвитку території. Цільовий підхід до розвитку матеріально-сировинної бази та інфраструктури навколо певної сфери істотно підвищить шанси кластеру на виживання. Головне, що дадуть кластери – це можливість перспективного розвитку як для бізнесу, так і для регіону. Стимулювання розвитку кластерів під силу будь-якому регіону. Для бізнесу кластер – це реальна можливість забезпечити конкурентоздатність в майбутньому. Однак, важливо розуміти, що кластери, як і будь-яка інша методика, можуть принести результати лише тоді, коли вони вписані в більш широкий контекст стратегій регіонального розвитку.

Література

1. Бруханський Р. Ф. Контролінг / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2010. – 114 с.
2. Бруханський Р. Ф. Управлінський облік. Навчальний посібник / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2012. – 223 с.
3. Бруханський Р. Ф. Організація бухгалтерського обліку в умовах реструктуризації сільськогосподарських підприємств / Р. Ф. Бруханський // Придніпровський науковий вісник. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 1998. – № 100 (167). – С. 55-59.
4. Бруханський Р. Ф. Адаптація облікової системи сільськогосподарського підприємства до вимог стратегічного менеджменту / Р. Ф. Бруханський // Облік і фінанси. – 2012. – №. 3. – С. 23-27.

Вус І.

Тернопільський національний економічний університет

ПРОЦЕДУРИ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Дослідження судово-бухгалтерською експертизою направлених на її вирішення правоохоронними органами питань, що є об'єктами розслідування, проводиться із застосуванням відповідних методичних прийомів, які здійснюються рядом адекватних процедур.

Процедура дослідження в судово-бухгалтерській експертизі – це системний дійовий вплив експерта-бухгалтера на предмет експертизи, тобто господарські операції суб'єктів і об'єктів юридичних відносин, що винесені на її розгляд. Зважаючи на значну різноманітність господарських операцій, процедури дослідження повинні відповідати особливостям кожної з них, тобто виникає необхідність застосування системи адекватних методичних прийомів.

Процедури судово-бухгалтерської експертизи відповідно до їх особливостей поділяють в розрізі восьми основних видів: організаційні процедури, процедури моделювання, нормативно-правові процедури, аналітичні процедури, розрахункові процедури, лічильно-обчислювальні процедури, логічні процедури та процедури порівняння і зіставлення.

Організаційні процедури – оформлення організаційно-розпорядчої документації на проведення судово-бухгалтерської експертизи, складання плану-графіка її проведення, підбір законодавчих і нормативно-правових актів, визначення об'єктів експертизи, вибір методики дослідження, встановлення засобів спілкування з органом, який призначив експертизу тощо. Процедури моделювання – відтворення інформаційної моделі та побудова організаційної моделі досліджуваних об'єктів, які створюють реальну можливість оптимізації процесу проведення експертизи. Створена модель економічно однорідного об'єкта диференціюється за структурними елементами, джерелами інформації, методичними прийомами дослідження тощо. Нормативно-правові процедури – система цілеспрямованих дій, направлених на дослідження відповідності об'єкта експертизи чинному законодавству і нормативно-правовим актам. Аналітичні процедури – система аналізу господарських операцій, які становлять об'єкт судово-бухгалтерської експертизи: проводиться уявне розчленування об'єкта експертного дослідження на складові елементи з наступним вивченням кожного з них за допомогою спеціальних методик. Розрахункові процедури – система спеціальних розрахунків, що застосовується при вивченні кількісних і якісних параметрів господарських операцій. Розрахункові процедури тісно пов'язані з аналітичними і полягають, як правило, у визначенні середніх та відносних величин. Лічильно-обчислювальні процедури – комплекс математичних дій щодо об'єктів судово-бухгалтерської експертизи, який характеризує, переважно, кількісні параметри об'єкта. Це найбільш поширений вид процедур експертного дослідження. Логічні процедури – система певних конструктивних дій, яка ґрунтується, передусім, на застосуванні логіки в дослідженнях судово-бухгалтерської експертизи. В більшості випадків – це передбачення, сформоване на основі попередніх процедур. Процедури порівняння і зіставлення – комплекс операцій, направлених на експертне дослідження об'єктів з метою визначення відхилення від аналогу.

За допомогою наведених вище експертних процедур застосовуються відповідні загальнонаукові та власні емпіричні методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи, які дозволяють об'єктивно висвітлити її предмет.

Література

1. Бруханський Р. Ф. Судово-бухгалтерська експертиза: навчальний посібник. / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2010. – 246 с.

2. Бруханський Р. Ф. Стратегічні пріоритети оптимізації контрольно-ревізійних процедур в АПК України / Р. Ф. Бруханський // Облік і контроль на підприємствах АПК: стан та перспективи розвитку: у 2 частинах. – Ч.1. – Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 10-11 жовтня 2008. – К.: КНЕУ, 2008. – С. 28-30.
3. Бруханський Р. Ф. Особливості концепції дивідендної політики сільськогосподарських підприємств / Р. Ф. Бруханський // Наука молода. – Тернопіль : Економічна думка, 2003. – № 1. – С. 73-78.
4. Бруханський Р. Ф. Модернізація Державної податкової служби України: проблеми та перспективи / Р. Ф. Бруханський // Наука молода. – Тернопіль : Економічна думка, 2006. – № 5. – С. 93-99.

Шевчук Р.

Тернопільський національний економічний університет

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ

Процеси становлення та реалізації ринкових принципів господарювання в Україні створили об'єктивну необхідність ґрунтовного перегляду базових підходів до формування інформаційної системи, яка визнається основою прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень. Номенклатурне, структурне, логічне і технічне ускладнення сучасних бізнес-процесів, наявність різних форм власності, розширення спектру користувачів інформації, суттєве загострення конкуренції на внутрішньому і зовнішньому ринках вимагають прийняття більш оперативних управлінських рішень, формування яких неможливе лише на основі традиційної чітко регламентованої законодавством системи обліку, аналізу і звітності. Ці та інші причини зумовлюють потребу в створенні принципово оновленої інформаційної системи, яка відповідає сучасним вимогам менеджменту.

Як важливий інструмент управління, науково обґрунтована й удосконалена на практиці система обліку й аналізу служить інформаційною основою для прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень, є одним із головних елементів забезпечення рентабельної діяльності підприємств всіх форм власності. Однак, сучасні умови господарювання вимагають істотного переосмислення основних принципів обліку й аналізу, трансформування облікової концепції консервативного зразка у ринково орієнтовану, яка ґрунтується на принципі “корисності ділової інформації”, достовірності й оперативності отримання облікових даних з метою забезпечення прибутковості підприємств та збереження в необхідних випадках комерційної таємниці. Крім цього стратегічним вибором сучасної економіки є використання принципів чіткого обліково-аналітичного супроводу різного роду проектів (інвестиційних, виробничих, маркетингових тощо) з використанням концепції комплексного моніторингу фінансових ризиків.

Фінансові ризики проектів доцільно трактувати як ймовірність виникнення несприятливих фінансових наслідків діяльності у формі втрати доходів чи капіталу в ситуації невизначеності умов здійснення підприємницьких проектів. Фінансовий ризик слід вважати об'єктивним явищем функціонування будь-якого підприємства, оскільки він супроводжує практично всі види фінансово-господарських операцій бізнесу і повний спектр напрямів фінансової діяльності підприємницьких структур. Фінансові ризики доцільно класифікувати за розширеною системою ознак і властивостей, зокрема: за видами фінансового